

Ernst Hansens prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Ernst Hansen
Præst

Dato

24. september 1943

Sted

Vor Frue Kirke, Odense

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 17, vers 11-19 (De 10 spedalske)

- 1 Det er Digteren Jacob Paludan, som et Sted i en helt anden for os her helt
uvedkommende Sammenhæng taler om, hvor forskellige vore Dage kan té sig.
„Vore Dage” – siger han – „som fødes ubeskrevne, men som hurtigt siger han
udvikler deres Karakter, nogle sort skarnagtige, andre uventet givende; nogle
5 med et Bud til os, andre forløbende saa lydløst, at vi ganske vist mærker noget
gaar, men vægrer os ved at tro, at det skulde være Livet.” – Hvis man i det hele
taget giver sig af med at bedømme sine Dage og overveje sit Livs Forløb, maa
man ogsaa kende, hvor rammende den Karakteristik er. Netop saa forskelligt er
det, vore Dage og vore Øjeblikke fornemmes. Ser man frem, er det blot som at
10 se ind i en stor Tomhed, en Tomhed, som man saa ganske vist selv fylder ud –
undertiden med sin Forventning, men oftest med sine Bekymringer. Og som saa
Dagene og Øjeblikkene efterhaanden bliver Nutid, faar de først deres Karakter
og Præg. Der kommer de Dage, der synes at ville give alle vore Bekymringer Ret
og er blot sorte Ulykkesdage. Det er de nu ikke altid i Kraft af de Ulykker og
15 Vanheld, de vælter ind over os ude fra. Men ikke sjældent – og det er ikke de
„mindst værste” virker de sorte og tunge og uigennemkommelige i Kraft af den
Afsløring, de kan rumme, den Afsløring af, at man ikke magter at forme sit Liv
ret. Man kender det forfejlet og sig selv afmægtig til at rette det op. Man kom
skævt ind paa de Mennesker, man var bundet til og holdt af og var forpligtet
20 paa, man svigtede Livets Gerning. Og Dagen og Øjeblikket kan ikke leves om
igen. – Og saa kom der trods alt ogsaa Dage, eller maaske snarere Øjeblikke, der
netop var uventet givende: alle vore Bekymringer blev gjort til Skamme – havde
vi en Forventning, blev den overtruffet; Dagen, Livet kærtegnede os midt i vor
Frygt og Magtesløshed; vi kendte os som uværdige Modtagere af et Liv, vi ikke
25 selv havde skabt eller fortjent. Paa den Maade kunde Dagene komme til at
rumme et Budskab til os. Det var ikke blot de Dage, der følte gode, blide,
gavmilde, der var paa den Maade talende, men det gælder ogsaa om de sorte

Dage. Dagene havde deres forskellige Budskab til Mennesket: om Krav og om
30 Gave, om Dom og om Naade, om noget, vi ikke selv er Herre over. Saadan er
vore Dage talende, de er meddelende, d.v.s. de er givende. Saa kan der ganske
vist være disse Dage ogsaa, der føles saa lydløse, hvor vi ganske vist mærker noget
gaar, men vægrer os ved at tro, at det skulde være Livet." Ja, der var saadanne
Dage, som man maaske følte trivielle og stillestaaende, mens man var i dem; man
35 mærkede højst, at Tiden gik, og man syntes, de var saa underligt spildte, man fik
intet ud af dem. Og dog har vi maaske ogsaa nu lært at skønne paa og længes
efter den Slags Dage, der ikke er altfor støjende og højrøstede, men hvor man
gaar i sin beskikkede Dont og Kreds og ikke har saa megen Tid og Lejlighed til at
tænke paa, hvad man selv faar ud af Livet, men har at passe de andres Liv og
40 Trivsel, som man er sat til at varetage. Saaledes kunde ogsaa de lydløse Dage
bringe et Budskab om, at man ikke selv var eller skulde være Midtpunktet i
Tilværelsen. Saaledes kunde ogsaa de lydløse Dage blive givende og en Gave. –
Vore Dage er givende. De gav os vel ikke altid – maaske meget sjældet – det, som
vi ønskede af dem, men netop derigennem blev de os en Kundgørelse af, at vi er
45 under Herre og Skaber, at vi er under Skabelse, at alt er Gave. Det bliver paa den
Maade til et paa een Gang beskæmmende og befriende Budskab, at midt i alle
Spørgsmaalene til os og alle vore Afgørelser, midt i vores stadige Virken
Handlen, hvor det ser ud, som om det er os, der er bestemmende og skabende,
midt i dette er vi dog ikke de endeligt afgørende Herrer, men vi er i en andens
50 Haand. Det frier os ikke fra Ansvar, men det paalægger os Ansvar, – for den, der
ingen har over sig, har heller ingen til at kræve sig til Ansvar.

Men vi kan maaske ikke se, hvad alt dette har med Dagens Evangelium at gøre.
Og dog skulde der ikke med det, der her er sagt, siges andet end det, som
55 Evangeliet har forkyndt. Det taler om Mennesket, der staar mod- tagende
overfor Livets Gave og Livets Gaver – er afmægtigt til at tage dem selv eller
skabe dem selv. Om Mennesket, der er under Skabelse, er i en andens Haand.
Og det er Mennesket ikke blot idet det bliver udfriet af Lidelse og Nød, men er
det ogsaa under Lidelsen, i Nøden, er ogsaa der prisgivet en andens Vold; og
60 Mennesket kommer aldrig saadan ovenpaa og bliver saadan „rask", at det kan
klare sig selv. Nej, Livet er os givet, og Livet er givende, ogsaa hvor det forløber i
naturlige Baner og i Menneskets almindelige Fællesskab og gensidige Hjælp og
indenfor Menneskets naturlige Begrænsning under Synd og Død. – Men
Fortællingen her taler ogsaa om Menneskers Blindhed, hvori de ikke kan se
65 Livets Gavmildhed, fordi den kommer til dem og formidles ad naturlige og
menneskelige Veje, som f. Eks. dette ordinære at fremstille sig for Præsterne og

70 bringe sine Ofre, som de spedalske skulde. Og her tales om Menneskers
Blindhed, hvori de kun kan se deres egne Lidelser og deres eget Velvære, og
75 hvori de føler Lidelsen uretfærdig og uforstaaelig, men Velværet naturligt og
berettiget, saa at de af den Grund aldrig har noget at takke for. Men saa hænder
det altsaa ogsaa, at det er en Samaritan, – en, der ikke regner sig for, og ikke
regnes for, hørende med til Guds Folk og i Guds Hus, bedst har Øje og Øre for
80 Livets Gavnildhed: at vore Dage er givende (ogsaa i deres Krav til os), at Livet er
en Gave, at vi er i en andens Haand. – Og saa vil Evangeliet her forkynde, at det
er ikke i en blind Skæbnes Haand, vi er, men i Guds Haand; at Gud handler
givende og tilgivende med os lige saa fuldt midt i Lidelse og Afmagt som i Styrke
og Glæde – det er dog under den ene og samme, under hans naadige Handeln
og Skaben og Gavnildhed, vi er. Vi kan gaa Dagene igennem, blinde for det,
85 men Kristus aabenbarer det, at i vore menneskelige Dage, i vore gode og onde
Øjeblikke, er Guds Naade Gave, hos os og handler med os. Baade i Dagens Krav
og i dens Dom og Barmhjertighed, baade i de sort skarnagtige og uventet
givende Dage er det den samme Naade, der handler med og taler til os og vil
binde os til sig og til Livet med Mennesker.

85

Kilde

Ernst Hansen. Prædikener i Folkekirken. Tidehvervs Forlag, København 1945

Kildetype

Dokumentation i bogværk

90

Tags

14. søndag efter trinitatis, Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ernst-hansens-praediken-14-sondag-efter-trinitatis>

95

100

105